ВИВЧЕННЯ ДІЇ НОВОЇ КОМБІНАЦІЇ СУХОЇ НАСТОЙКИ СОБАЧОЇ КРОПИВИ ТА ГАММА-АМІНОМАСЛЯНОЇ КИСЛОТИ НА ПОВЕДІНКУ ЩУРІВ У ТЕСТІ «ПІДНЕСЕНИЙ ХРЕСТОПОДІБНИЙ ЛАБІРИНТ».

Риженко І.М.[1], Успенська К.І.[2] , Файзуллін О. В.[3]
[1,2] Національний фармацевтичний університет, м Харків, Україна
[3] Інститут підвищення кваліфікації спеціалістів НФаУ, м. Харків, Україна.

Вступ. Тривожність – одне з найбільш частих явищ, які супроводжують клінічну симптоматику у хворих на нервово-психічні та психосоматичні розлади, а також різноманітні психологічні проблеми у здорових людей.

Актуальність та медико-соціальна значимість тривожних розладів (підвищена дратівливість, почуття страху, тривоги та ін.) визначаються їх широкою розповсюдженістю значним поліморфізмом клінічних проявів.

У терапії тривожних розладів використання препаратів на основі лікарських рослин є перспективним за рахунок їх комплексних психотропних властивостей, можливості застосування впродовж тривалого часу і здатністю рідко викликати тяжкі побічні реакції.

Протягом останнього десятиліття з’являється все більше нових експериментальних і клінічних досліджень фармакологічного профілю собачої кропиви, виконаних зарубіжними та вітчизняними науковцями.

Станом на сьогоднішній день в клінічній практиці широко використовуються препарати на основі собачої кропиви для корекції підвищеної нервової збудливості на початкових стадіях артеріальної гіпертензії та ін. серцево-судинних захворювань.

Мета дослідження. Вивчити вплив комбінації сухої настойки собачої кропиви з гамма-аміномасляною кислотою на прояви тривожності у щурів за тестом «піднесеного хрестоподібного лабіринту».

Методи дослідження. Досліди проведені на білих щурах-самцях, масою 220-250 г. Комбінацію сухої настойки собачої кропиви і гамма-аміномасляної кислоти (СНСК + ГАМК) вивчали у 3-х дозах: від 472 мг/кг до 1888 мг/кг. Препарати порівняння: настойку собачої кропиви (НСК) та ГАМК відповідно у дозах 0,3 мл/кг і 50 мг/кг. Тест-зразок та препарати порівняння уводили внутрішньошлунково протягом 14 діб.

Вплив даної комбінації та препаратів порівняння на поведінку щурів у стані гострого стресу оцінювали за допомогою тесту «піднесений хрестоподібний

лабіринт» для дослідження тривожності експериментальних тварин, який дозволяє адекватно вивчити психотропні властивості речовин.

Статистичну обробку отриманих результатів проводили з використанням програми STATISTICA 8,0 із розрахунком середнього значення (M), стандартної похибки середнього (m) та достовірного інтервалу (p). Використовували параметричний критерій Стьюдента (t).

Результати. Процес відтворення тесту «екстраполяційне вивільнення» супроводжувався запуском гострої стрес-реакції у лабораторних тварин, група інтактних щурів в даному тесті становила категорію тварин (контрольна патологія) в тесті «піднесений хрестоподібний лабіринт». Встановлено, що у групі контрольної патології латентний час входу щурів до затемненого відсіку приладу складав 9,8 с, а час перебування в ньому – 284,5 с, що вказує на виразну тривожність тварин. СНСК + ГАМК у дозах 472 мг/кг і 1888 мг/кг як і препарати порівняння збільшували латентний час входу до затемненої камери, але ці зміни свідчили лише про тенденцію до протитривожного ефекту тест-зразка. У дозі 944 мг/кг досліджувана комбінація проявляла більш виразну противотривожну дію. Так, латентний період входу до затемненого рукава зменшився в 1,5 рази. Зменшився також термін перебування щурів у затемнених відсіках приладу в 1,3 рази ($p<0,05$) та зростав в освітлених частинах в 4,8 рази ($p<0,05$) порівняно з показником контрольної патології. Отримані результати демонструють наявність у комбінації СНСК + ГАМК протитривожного ефекту, тобто здатність знижувати реакцію страху та загальний рівень тривожності у щурів, яких попередньо піддавали впливу ситуації гострого стресу. В той же час не було виявлено статистично значущого впливу комбінації СНСК + ГАМК та препаратів порівняння на вегетативний супровід емоційних реакцій (кількість фекальних болюсів).

Висновки. Проведені дослідження показали, що у фармакологічному профілі нової комбінації СНСК + ГАМК за результатами тесту «піднесений хрестоподібний лабіринт» встановлено елементи анксіолітичної дії, яка максимально виявлялась у дозі 944 мг/кг.